

TEZA:

Wyższy Sąd Dyscyplinarny po analizie wszystkich okoliczności stwierdził, że argumenty przyjęte przez Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego w postanowieniu o umorzeniu dochodzenia zasługiwały na uwzględnienie. Okoliczności sprawy nie wskazują, że zachowanie radcy prawnego w sposób zawiniony uchybiło obowiązkom zawodowym bądź było sprzeczne z zasadami etyki.

Sygn. akt WO-78/22

POSTANOWIENIE

z dnia 7 września 2022 roku

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie w składzie:

Przewodniczący: S WSD Leszek Krupa

Sędziowie S WSD Monika Urbaniak (sprawozdawca)
S WSD Karolina Szal

Protokolant: Piotr Ciepiński

po rozpoznaniu w dniu 7 września 2022 r. na posiedzeniu sprawy radcy prawnego Z. M. wpisanego na listę radców prawnych pod numerem (...)

na skutek zażalenia pełnomocnika skarżącego od postanowienia Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych z dnia 7 marca 2022 roku, sygn. akt GRD-23/2021

orzeka:

1. utrzymuje w mocy zaskarżone postanowienie,
2. kosztami postępowania obciąża Krajową Izbę Radców Prawnych.

UZASADNIENIE

W dniu 27 lipca 2020 roku do rzecznika Dyscyplinarnego przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych wpłynęła skarga pana W. M., która dotyczyła postępowania radcy prawnego Z. M. i wskazywała na podejrzenie naruszenia przez niego ustawy o radcach prawnych i Kodeksu Etyki

Radcy Prawnego. Z treści skargi wynikało, że w/w radca prawny naruszył Kodeks Etyki Radcy Prawnego tj. art. 11 ust. 2 KERP poprzez zawarcie w piśmie z dnia 21 lipca 2020 roku sugestii, że jako mocodawca radcy prawnego nie powinien mu przekazywać dokumentów i informacji związanych ze sprawą z uwagi na ryzyko ujawnienia tajemnicy przedsiębiorstwa, art. 38 ust. 2 KERP z uwagi na zawarcie w piśmie z dnia 21 lipca 2020 r. sugestii, że w przypadku gdy pokrzywdzony nie wyda dokumentów w terminie ustalonym przez radcę prawnego Z. M., złoży on zawiadomienie do organów ścigania, art. 51 KERP poprzez dwukrotny bezpośredni kontakt radcy prawnego Z. M. z pokrzywdzonym (tj. w dniu 23 lipca 2020 roku przez przesłanie pocztą elektroniczną pisma kierowanego do Wnioskodawcy oraz w dniu 24 lipca 2020 roku poprzez wykonanie telefonu do pokrzywdzonego i przeprowadzenie z nim rozmowy), pomimo, że posiadał wiedzę, że w danej sprawie został ustanowiony pełnomocnika w osobie radcy prawnego M. M.. Pismem z dnia 18 września 2020 roku skarżący W. M. wniósł o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec radcy prawnego Z. M. z uwagi na zawarcie w piśmie z dnia 2 września 2020 roku sformułowania „Kolejny raz skarżący wykazał się brakiem czytania ze zrozumieniem”, co w ocenie pokrzywdzonego wykracza poza granice prawa i rzeczowej potrzeby oraz nie zachowuje umiaru i taktu wymaganego od radców prawnych, jak również sugerowanie, iż do złożenia zawiadomienia o możliwości popełnienia deliktu dyscyplinarnego przez radcę prawnego Z. M. namówił pokrzywdzonego jego pełnomocnik, który nie chciał sam składać odpowiedniego pisma.

Z uwagi na fakt, że radca prawny pan Z. M. jest członkiem Rady OIRP, skarga została przekazana Głównemu Rzecznikowi Dyscyplinarnemu Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie. W dniu 23 listopada 2020 roku Główny Rzecznik Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w wydał postanowienie o połączeniu dochodzeń do wspólnego prowadzenia w sprawie o sygn. GDR 14/20 oraz GDR 15/20.

W dniu 17 marca 2021 roku Główny Rzecznik Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych wydał postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia o przewinienie dyscyplinarne określone w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1984 r. o radcach prawnych z powodu niepopelnienia przez radcę prawnego Z. M. deliktów dyscyplinarnych.

Pismem z dnia 23 kwietnia 2021 r. radca prawny M. M. złożył zażalenie na postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia. W zażaleniu tym zarzucił postanowieniu obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia tj. przepisów art. 4 k.p.k., art. 410 k.p.k., art. 424 § 1 pkt. 1 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych poprzez oparcie postanowienia na niepełnym materiale dowodowym co było wynikiem

nieprzeprowadzenia wszystkich istotnych dla sprawy dowodów, naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów oraz zaniechanie uwzględnienia wszystkich okoliczności sprawy. Wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do dalszego prowadzenia.

Zarządzeniem z dnia 10 maja 2021 roku Główny Rzecznik Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych przyjął powyższe zażalenie i przekazał wraz z aktami sprawy Wyższemu Sądowi Dyscyplinarnemu Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie.

W takim stanie sprawy sprawa została skierowana do rozpoznania przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny i zapisana w repertorium pod sygn. akt: WO - 71/21.

Postanowieniem z dnia 7 czerwca 2021 roku Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie uchylił postanowienie Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie w części pkt. 1 ppkt 2), ppkt 3), ppkt 2 ppkt 2) i sprawę skierował temu organowi do ponownego rozpoznania, w pozostałym zakresie zaskarżone postanowienie utrzymując w mocy.

Postanowieniem z dnia 11 października 2021 roku wszczęto dochodzenie w sprawie popełnienia przez radcę prawnego Z. M. czynów objętych skargą, tj. dwukrotnie w dniu 2 września 2020 roku wykonując czynności zawodowe w postępowaniu wyjaśniającym przed Dziekanem OIRP sporządzając pismo adresowane do pani E. A. p.o. Dziekana nadużył wolności słowa i pisma przez użycie w treści tego pisma sformułowań: „a naruszenie art. 11 ust. 2 Kodeksu etyki radcy Prawnego -postawienie tego zarzutu wynika z braku umiejętności czytania tekstu ze zrozumieniem" oraz sformułowania „Kolejny raz skarżący wykazał się brakiem umiejętności czytania ze zrozumieniem”, dwukrotnie w związku z wykonywaniem czynności zawodowych związanych z reprezentowaniem Spółki porozumiewał się bezpośrednio ze skarżącym W. M. z pominięciem jego pełnomocnika radcy prawnego M. M. tj. w dniu 23 lipca 2020 roku poprzez wysłanie pisma pocztą listem poleconym i pocztą elektroniczną bezpośrednio do W. M. i w dniu 24 lipca 2020 roku kontaktował się telefonicznie bezpośrednio z W. M. Postanowieniem z dnia 7 marca 2022 roku Zastępca Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego umorzył dochodzenie wszczęte postanowieniem z dnia 1 października 2021 roku. Pismem z dnia 7 kwietnia 2022 roku M. M. wniósł odwołanie od postanowienia Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego z dnia 7 marca 2022 roku. Zarzucił mu błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia poprzez ustalenie stanu faktycznego w oderwaniu od zgromadzonych dowodów oraz obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. przepisów art. 4 k.p.k., art. 410 k.p.k., art. 424 § 1 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych poprzez

oparcie postanowienia na niepełnym materiale dowodowym, co było naruszeniem zasady swobodnej oceny dowodów oraz zaniechaniem rozważania i uwzględnienia wszystkich okoliczności sprawy.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje

Wyższy Sąd Dyscyplinarny po analizie wszystkich okoliczności stwierdził, że argumenty przyjęte przez Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego w postanowieniu z dnia 7 marca 2022 roku zasługiwały na uwzględnienie. W rozpoznawanej sprawie Główny Rzecznik Dyscyplinarny stwierdził, że nie doszło do naruszenia w niniejszym przypadku zasad etyki zawodu radcy prawnego, albowiem nie zawiera znamion czynu stanowiącego delikt dyscyplinarny. Okoliczności sprawy nie wskazują, że zachowanie radcy prawnego Z. M. w sposób zawiniony uchybiło wykonywaniu zawodu bądź było sprzeczne ze ślubowaniem i zasadami etyki.

Zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2022 poz. 1166 t.j.) radca prawny podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie sprzeczne z prawem, zasadami etyki lub godnością zawodu bądź za naruszenie swych obowiązków zawodowych. Wyrażona w tym przepisie norma została uzupełniona normami konkretyzującymi, które w odniesieniu do radców prawnych zawarte są w Kodeksie Etyki Radcy Prawnego - w brzmieniu ustalonym uchwałą nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014r., stanowiącym katalog zasad dotyczących prawidłowego wykonywania zawodu. Stosownie do treści art. 11 ust. 1 ustawy o radcach prawnych radca prawny przy wykonywaniu czynności zawodowych korzysta z wolności słowa i pisma w granicach określonych przepisami prawa i rzeczową potrzebą. Z kolei według art. 11 ust.1 tej ustawy nadużycie wolności, o której mowa w ust. 1, stanowiące ściganą z oskarżenia prywatnego zniewagę lub zniesławienie strony, jej pełnomocnika lub obrońcy, kuratora, świadka, biegłego lub tłumacza, podlega ściganiu tylko w drodze dyscyplinarnej. Jednocześnie z normy art. 38 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego wynika, że radca prawny, korzystając przy wykonywaniu zawodu z wolności słowa i pisma, nie może przekraczać granic określonych przepisami prawa i rzeczową potrzebą.

W niniejszej sprawie radca prawny Z. M. użył wobec strony sporu z W. M. sformułowania: „Kolejny raz skarżący wykazał się brakiem umiejętności czytania ze zrozumieniem”. Jedno sformułowanie dotyczyło ustosunkowania się radcy prawnego do postawienia mu przez skarżących zarzutu, że w piśmie z dnia 21 lipca 2020 roku zawarł nieuprawnioną uwagę, że W. M. nie mógł przekazać swojemu pełnomocnikowi radcy prawnemu M. M. dokumentów do zwrotu

spółki (...) z uwagi na ryzyko ujawnienia tajemnicy przedsiębiorstwa. Radca prawny Z. M. podczas postępowania prowadzonego przed rzecznikiem oświadczył, że cytowane stwierdzenie nie podważało wiedzy ani doświadczenia pana W. M. jako przedsiębiorcy (k. 185). Wypowiedź ta nie miała na celu obrazić pana W. M., a zawierała jedynie sugestię, że przekazanie dokumentów osobie trzeciej, w tym również pełnomocnikowi, może stanowić naruszenie tajemnicy przedsiębiorstwa. Wypowiedź ta spowodowana została m. in. opóźnieniem terminu wydania dokumentacji do dnia 7 sierpnia 2020 roku oraz wyznaczenie przez W. M. miejsca i wydania dokumentów. Wypowiedź radcy prawnego Z. M., iż W. M. nie umie czytać ze zrozumieniem odnosiła się do wypowiedzi radcy prawnego w jego piśmie z dnia 21 lipca 2020 roku, w którym Z. M. sugerował jedynie, że istnieje możliwość wystąpienia sytuacji z ryzykiem ujawnienia tajemnicy przedsiębiorcy. W odniesieniu do wypowiedzi o czytaniu ze zrozumieniem, zawartej przez radcę prawnego Z. M. w odniesieniu do zarzutu pana W. M.. w której radca prawny Z. M. groził postępowaniem karnym w przypadku niewydania dokumentów, to radca prawny Z. M. przytoczył wyłącznie stanowisko swojego mocodawcy o możliwości wystąpienia przez niego do zmuszenia wydania dokumentów i stanowiło to jedynie informację uprzedzającą ewentualnie o takim zamiarze swojego mocodawcy.

Odnosnie do zarzutu pominięcia kontaktu radcy prawnego Z. M. z pełnomocnikiem pana W. M., stwierdzić należy, że pismo z dnia 21 lipca 2020 roku zawierało w sobie oświadczenie materialno-prawne o wypowiedzeniu umowy między spółką a panem W. M. oraz ustosunkowanie się do kwestii wzajemnych rozliczeń i zostało złożone stronie umowy, tak aby było skuteczne. Podkreślić należy, że w piśmie znalazła się wzmianka, iż otrzymał jego treść również radca prawny M. M., a zatem pismo to zostało skierowane również do jego wiadomości. Ponadto, wykonany przez pana Z. M. telefon do pana W. M. w dniu 24 lipca 2020 roku, w celu ustalenia, czy ma osobiście udać się do siedziby jego firmy w (...) po odbiór dokumentów, w czasie której ustalił, że dokumenty te nie zostaną wydane, stanowiło wyłącznie czynność techniczną i nie miało na celu ominięcia udziału pełnomocnika w osobie pana M. M. w tych czynnościach.

Sąd, po analizie zebranego w sprawie materiału dowodowego, stwierdził, iż jest on jednoznaczny. W świetle powyższego Sąd doszedł do wniosku, że nie doszło do naruszenia w niniejszym przypadku zasad etyki zawodu radcy prawnego. Opisanie w stanie faktycznym delikty dyscyplinarne świadczące o naruszeniu art. 11 w zw. z art. 38 ust. 1 oraz art. 51 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, zarzucane radcy prawnemu Z. M. nie zostały popełnione.

O kosztach postępowania przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym orzeczono na podstawie

przepisu art. 70⁶ ust. 2 ustawy o radcach prawnych.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak na wstępie.